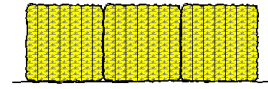

Danske Halmleverandører
www.danskhalm.dk

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget

Bilag foretræde Danske Halmleverandører 19. september 2019

Den klimavenlige biomasse er halm

I den seneste tid har der været en ensidig debat om brugen af biomasse i energisektoren, og det er i den forbindelse vigtigt at understrege, at biomasse ikke bare består af importerede træpiller, men f.eks. også halm.

Klimagevinsten ved anvendelse af halm er til at forstå; vi samler CO₂ op i løbet af forår- og sommerperioden, halmen anvendes til energi, når det er vinter, hvor CO₂ udledes igen. Herefter gentager cyklussen sig året efter. Så her er ikke grundlag for en diskussion om forsinkelse i optag af CO₂.

Alternativet i dag er, at halmen pløjes ned. Det vil betyde en naturlig forrådnelse af halmen og udledning af 85 pct. af CO₂ i halmen i løbet af de første par år. Derfor er der ingen stor klimagevinst ved at anvende ploven i større udstrækning end i dag. Dertil kommer, at vi skal have produceret energien med anden energikilde.

Når vi hos Danske Halmleverandører hører organisationer og politikere drøfte afgift på biomasse til energi, tænker vi med det samme tilbage på forslaget om Forsyningssikkerhedsafgift og det bureaukrati, der var ved at blive bygget op, da den var på tale tilbage i 2013. Den tankegang håber vi ikke er på vej igen.

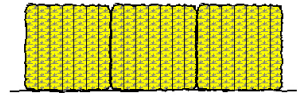
I dag anvendes halm til energi primært ved forbrænding til varme eller kraft-varme. Det er en effektiv og kendt teknologi, der giver høj forsyningssikkerhed samt billigt varme til forbrugerne. Vi ser fortsat et lokalt behov for anvendelse af halmvarmeværker rundt om i landet. Her vil oprettelse af mindre fjernvarmesystemer og opstilling af halmvarmeværker give mulighed for økonomisk forsvarlige investeringsomkostninger nu og her, samt mulighed for om 20-25 år at omstille til færdigudviklet el-baseret teknologi, der aktuelt er dyr at installere.

Vi ser derfor med bekymring på det forhold, at forbrænding ofte tales ned som overgangsteknologi. Når der anvendes halm, er det en billig, effektiv samt klimavenlig teknologi.

Stort ønske om klimavenlig biomasse

Hos Danske Halmleverandører forestiller vi os naturligvis, at der må kunne stilles krav til bæredygtigheden, der giver sikkerhed for, at det er klimavenlig biomasse, der anvendes, og at vi fremadrettet får en mere nuanceret debat om klimaeffekt ved anvendelse af biomasse.

I Danske Halmleverandører følger vi udviklingen inden for en række nye teknologier, der kan anvende halm. Det er teknologier, hvor næringsstoffer i halmen indgår i mere cirkulære kredsløb.

Det vedrører f.eks. teknologier til produktion af avancerede biobrændstoffer, der kan bruges til transport til både biler og fly.

SkyClean-teknologien kan med pyrolyse producere brændstof og samtidig lagre mere kulstof på marken, end hvis halmen pløjes ned.

Også andre teknologier til produktion af avancerede biobrændstoffer interessante, bl.a. teknologi med enzymatisk behandling af halmen til produktion af biobrændstoffer.

Jena Bio har opfundet en teknologi hvor indholdsstoffer fra halmen trækkes ud. Halmens voks kan f.eks. erstatte palmeolier i kosmetik, mens lignin kan anvendes som industrielt lim, og de sidste rester af halmen kan anvendes til biogas. Efter biogas kan næringsstofferne anvendes til gødning, og resterende kulstof lagres som organisk stof på marken. Der er altså mange klimagevinster at hente.

Ingen af disse teknologier har etableret fuldskala anlæg, da der er et stort behov for sikring af afsætning samt hjælp til finansiering af anlæggene. Her opfordrer Danske Halmleverandører til politisk opbakning.

Af andre nye anvendelser kan nævnes anvendelse af halm til elementbyggeri og tøj (erstatning for bomuld). Mange anvendelser venter altså et stykke ude i horisonten, og det betyder, at vi fortsat er nødt til at fastholde nuværende anvendelser i en årrække.

Ressourcer

Som følge af kornproduktionen i Danmark produceres der årligt 5,5-6 millioner tons halm, hvoraf ca. 1,5 millioner tons årligt benyttes til husdyr og tilsvarende mængde til energi. Resten pløjes ned og bliver naturligt omsat på marken. Et realistisk bud er derfor, at der vil være 2 millioner tons halm til rådighed, som kan realiseres til ressource for nye teknologier.

Det er samtidig vigtigt at fremhæve, at der er danske arbejdspladser i at anvende halm til energi. Ved anvendelse af halm til kraftvarme, er der beregnet 40-60 faste stillinger ved et anlæg på ca. 200.000 tons halm. Hertil kommer arbejde i sæson til 200 ufaglærte medarbejder inden for halmhåndteringen.

Hvis man opfører et første avanceret enzymatisk bioraffinaderi til 300.000 tons halm, vil det ifølge beregning i ADAM skabe op mod 3.000 beskæftigede i anlægsfasen og op til 1.400 beskæftigede ved driften inkl. følgeerhverv.

Sammenlagt betyder det, at der er mange grunde til fortsat at satse på bæredygtig halm, indtil udviklingen af en række nye teknologier er på plads til fremtidens cirkulære anvendelser.

Hans Stougaard, formand for Danske Halmleverandører- 4036 1901

www.danskhalm.dk halm@lf.dk